

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Rijnstraat 8
2515XP, Den Haag
Postbus 20901
070-4561111

Urk, 14 augustus 2020

Onderwerp: Consultatie Ontwerp-Agenda voor het Waddengebied 2050

Geachte heer/mevrouw,

Met belangstelling hebben we kennisgenomen van de Ontwerp-Agenda voor het Waddengebied 2050 dat nu ter consultatie voorligt. Het document is voor ons niet nieuw, aangezien we in het voortraject verschillende conceptversies onder ogen hebben gekregen. De voorliggende reactie is dan ook tot stand gekomen in de wetenschap hoe de Ontwerp-Agenda voor het Waddengebied 2050 tot stand is gekomen. Daarnaast is onze organisatie al jaren actief op het gebied van de belangenbehartiging voor de Waddenzeevisserij en actief binnen de bestaande overleggremia zoals bijvoorbeeld VisWad. Binnen dergelijke gremia stellen wij ons als VisNed altijd constructief op, mits we merken dat er voldoende oog is voor de belangen van onze leden. Op diezelfde wijze hebben we het voorliggende ontwerp bestudeert en zijn er een aantal zaken die we specifiek willen benoemen.

Hoofddoelstelling

In hoofdstuk 3 van het voorliggende document worden zowel voor de Waddenzee als het Waddengebied hoofddoelstellingen geformuleerd. Aangezien er voor de Waddenzee een andere hoofddoelstelling is geformuleerd dan voor het Waddengebied, blijft het onduidelijk welke hoofddoelstelling leidend is. Daar komt bij dat de belangen van de visserij zowel betrekking hebben op de Waddenzee als het Waddengebied. Een helder geformuleerde hoofddoelstelling in de agenda is cruciaal om discussie en onduidelijkheid daarover in de toekomst te voorkomen.

Het doel van de Ontwerp- Agenda voor het Waddengebied 2050 is het komen tot een gezamenlijk richtinggevend en integraal perspectief op de ontwikkeling van het Waddengebied. Kijkend naar de hoofddoelstelling van het Waddengebied wordt aan deze integraliteit vormgegeven. Echter, er wordt in de huidige formulering van de hoofddoelstelling geen enkele ruimte gegeven aan de visserij die zich naar aard en omvang verhoudt tot de ecologische draagkracht van het Wadden ecosysteem. Naar ons inzicht ontbreekt hier perspectief en wordt niet voldaan aan de eigen wens van integraliteit.

Trilateraal

Als VisNed pleiten we er al jaren voor dat er een gelijk speelveld wordt gecreëerd. Aangezien de Waddenzee, evenals de visserij, zich niet beperkt tot de landsgrenzen moet het beleid voor de gehele Waddenzee idealiter gelijk zijn. In ieder geval zou er afstemming moeten zijn tussen de verschillende landen waaraan de Waddenzee grenst. Daarom wordt er sinds 1978 samengewerkt door Denemarken, Duitsland en Nederland. Wij zijn benieuwd hoe de afstemming over deze Agenda voor het

Waddengebied heeft of nog zal gaan plaatsvinden met de betreffende landen. Het is naar onze mening van cruciaal belang dat eventuele visserij gerelateerde maatregelen van Nederland geen oneerlijke concurrentie in de hand werken ten opzichte van Duitse of Deense vissers of dat deze vissers het beoogde effect van de eventuele maatregelen (on)bedoeld ongedaan maken. Dit onderwerp zal zeker bij het opstellen van de uitvoeringsagenda van belang zijn, maar ook wat betreft de visie wilde we dit punt van zorg niet onbenoemd laten.

Een van de geformuleerde strategieën voor de visserij betreft: “Zorgen voor een adequaat en transparant toezicht- en handhavingssysteem...”. Zoals bekend is de sector zelf al druk bezig hier invulling aan te geven. Echter, hiervoor is de medewerking van de overheid noodzakelijk. Het is dan ook te kort door de bocht om deze verantwoordelijkheid volledig bij de sector neer te leggen. Daarbij zal het toezicht- en handhavingssysteem de huidige controle en toezicht door de overheid niet vervangen, maar aanvullen. Dat kan ook niet anders, aangezien controle en handhaving een wettelijk verankerde taak voor de overheid is. In het geval van het weekendverbod voor de garnalenvisserij volgt dit uit art. 54A van de Visserijwet 1963 en art. 22 van de Uitvoeringsregeling Visserij. De overheid is en blijft de hoofdverantwoordelijke als het gaat om controle en toezicht op de sector. Graag zien we dit terug in de formulering van deze strategie.

In hoofdstuk 5 van het voorliggende document wordt de ambitie uitgesproken een ‘fact-based’ benadering te kiezen voor het beleid van de Waddenzee. Een gezamenlijke kennisbasis als vertrekpunt voor het beleid juichen wij als VisNed van harte toe. Tegelijkertijd verbindt deze gezamenlijke kennisbasis de deelnemende partijen er ook aan een bijdrage hieraan te leveren. In de optiek van VisNed zou er een start moeten worden gemaakt door de al bestaande kennis uit onderzoek in kaart te brengen en te clusteren. Van daaruit wordt helder waar de ontbrekende kennis zit en waarop ingezet moet worden. Dit voorkomt een ineffectief en wild vergaren van gegevens waar beleidsmatig geen behoefte aan is maar wel inzet vragen van de partij(en) die de gegevens moeten verzamelen. Dit kan tot onnodige bureaucratie leiden die vermeden dient te worden.

Tot slot spreken we de wens uit dat deze agenda het startpunt mag zijn waarbij ‘nieuwsgierigheid en begrip voor elkaars belangen de drijvende kracht vormen om tot een oplossing te komen’¹. Wij zien uw reactie op deze zienswijze graag tegemoet.

Hoogachtend en met hartelijke groet,

Namens VisNed,

W. Visser, directeur.
E: wvisser@visned.nl
Tel: + 31 6 53146220

¹ Ontwerp-Agenda voor het Waddengebied 2050. Hoofdstuk 2.12, pagina 13.